

Úvod

(H. P. Schuster, G. Kleinberger) 10

Onemocnění srdce

(H. P. Schuster, G. Kleinberger) 12

Insuficience srdce 12

Etiologie insuficience srdce 12

Klinika insuficience srdce 12

Poruchy vodního a elektrolytového hospo-

dářství 12

Poruchy acidobazické rovnováhy 15

Způsoby léčby insuficience srdce 16

Akutní infarkt myokardu 17

Poruchy metabolismu při akutním infarktu

myokardu 17

Léčebná výživa při akutním infarktu myo-

kardu 17

Léčba glukózou, inzulinem a draslíkem při

akutním infarktu myokardu 19

Literatura 20

Onemocnění ledvin

(W. Druml) 23

Úvod 23

Akutní selhání ledvin (ASL) 23

Patofyziologie ASL 23

Příčiny ASL 24

Diagnóza a diferenciální diagnóza ASL 24

Průběh a prognóza ASL 26

Monitorování funkce ledvin při ASL 27

Profylaxe ASL 28

Diuretická léčba manifestního ASL 29

Poruchy vodního a elektrolytového hospo-

dářství a acidobazické rovnováhy při ASL 30

Metabolismus a potřeba živin při ASL 32

Výživové režimy při ASL 37

Chronická renální insuficience (CHRI) 40

Poruchy vodního a elektrolytového hospo-

dářství a acidobazické rovnováhy při CHRI 40

Metabolismus a potřeba živin při CHRI 43

Výživové režimy při CHRI 50

Infúzní léčba při nefrotickém syndromu 52

Infúzní léčba při dialýze, hemofiltraci a plaz-

maferéze 53

Hemodialýza 53

Hemofiltrace 55

Peritoneální dialýza 56

Plazmaferéza 57

Infúzní léčba po transplantaci ledviny 58

Literatura 59

Zánětlivá onemocnění střev

(H. Lochs) 62

Úvod 62

Stav výživy při zánětlivých onemocněních

střev 63

Proteinenergetická malnutrice 63

Elektrolytová a vitamínová malnutrice 64

Ukazatele stavu výživy 64

Medikamentózní léčba při zánětlivých one-

mocněních střev 65

Léčebná výživa při zánětlivých onemocněních

střev 66

Indikace léčebné výživy 66

Indikační rozdíly mezi enterální a parente-

rální léčebnou výživou 66

Mechanismus účinku léčebné výživy 66

Enterální léčebná výživa při zánětlivých

onemocněních střev 66

Parenterální výživa při zánětlivých onemoc-

něních střev 68

Literatura 70

Onemocnění jater

(G. Kleinberger) 73

Perorální výživa při onemocněních jater 73

Parenterální výživa při onemocněních jater 74

Parenterální výživa při těžkém akutním zánětu

jater 74

Parenterální výživa při jaterní insuficienci 74

Vodní a elektrolytové hospodářství 75

Energetická přeměna a její krytí 77

Parenterální přívod aminokyselin 81

Výživové režimy pro parenterální výživu ne-

mocných s jaterní insuficiencí 87

Literatura 88

Pankreatitis

(G. Kleinberger, H. Lochs) 91

Fyziologie sekrece pankreatu 91

Příčiny akutní pankreatitidy 92

Patofyziologie akutní pankreatitidy 92

Poruchy vodního a elektrolytového hospo-

dářství 93

Poruchy metabolismu sacharidů 93

Poruchy metabolismu tuků	93	Léčba hyperlaktémie (laktacidózy)	138
Poruchy metabolismu aminokyselin	94	Závěr	139
Klinika akutní pankreatitidy	94	Literatura	139
Průběh akutní pankreatitidy	95		
Terapie akutní pankreatitidy	96		
Podávání tekutin	97		
Parenterální výživa při akutní pankreatitidě	98		
Literatura	101		

Diabetes mellitus a sekundární

poruchy sacharidové přeměny

(G. Kleinberger)	105
Úvod	105
Patologická biochemie diabetu	105
Léčebná výživa při diabetu	108
Diabetická dieta	108
Parenterální výživa nemocných s diabetem	109
Infúzní léčba diabetického kómatu	111
Rozdělení metabolických poruch při diabetu	111
Léčba inzulinem	113
Úprava vodního a elektrolytového hospodářství při dekompenzovaném diabetu	115
Literatura	119

Těžké poruchy vodního a elektrolytového hospodářství

(G. Kleinberger)	122
Hypernatremická hyperosmolární kóma	122
Ukazatele metabolismu sodíku	122
Příčiny hypernatremie	122
Klinická symptomatologie a laboratorní nálezy	123
Patofyziologie hypernatremického hyperosmolárního kómatu	124
Léčba hypernatremického hyperosmolárního kómatu	124
Hypofosfátemický syndrom	126
Rozložení fosfátu v organismu	126
Bilance fosfátu	126
Příčiny hypofosfátémie	127
Patofyziologie hypofosfátemického syndromu	128
Léčba hypofosfátémie	129
Hyperkalcemická krize	129
Fyziologie přeměny vápníku	129
Klinický obraz hyperkalcemické krize	130
Léčba hyperkalcémie	131
Literatura	132

Poruchy metabolismu laktátu (laktacidóza)

(G. Kleinberger)	135
Normální hodnoty krevního laktátu	135
Definice laktacidózy	135
Příčiny hyperlaktémie	137
Klinický obraz laktacidózy	137

Endokrinní krize

(G. Kleinberger)	141
Tyreotoxikóza	141
Biochemie funkce štítné žlázy	141
Klinický obraz tyreotoxikózy	141
Léčba tyreotoxikózy	142
Poruchy látkové přeměny	143
Parenterální výživa při tyreotoxikóze	144
Myxedém	145
Klinický obraz myxedému	145
Léčba myxedému	145
Parenterální výživa při myxedému	146
Akutní insuficience nadledvin	146
Klinický obraz	146
Léčba addisonské krize	147
Léčba Waterhouseova-Friderichsenova syndromu	148
Hypofyzární insuficience	148
Klinický obraz hypofyzární insuficience	148
Léčba hypofyzární insuficience	149
Diabetes insipidus	149
Klinický obraz	149
Léčba	149
Syndrom neadekvátní sekrece antidiuretického hormonu	150
Klinický obraz	150
Léčba	151
Literatura	151

Exogenní intoxikace

(H. P. Schuster)	153
Obecné poruchy vodního a elektrolytového hospodářství a acidobazické rovnováhy	153
Obecná infúzní léčba při intoxikacích	153
Forsírovaná diuréza	154
Speciální infúzní léčba při intoxikacích	156
Speciální poruchy vodního a elektrolytového hospodářství a acidobazické rovnováhy při intoxikacích	157
Acidóza při intoxikacích	157
Poruchy elektrolytového hospodářství	158
Klinická výživa při otravách	159
Literatura	159

Sepse — patofyziologie, látková přeměna, terapie

(W. Druml)	160
Úvod	160
Definice sepse	160
Stadia sepse	160
Diagnostika sepse	162
Klinika sepse	162

Obecná laboratorní diagnostika sepse (metabolické nálezy)	164
Diagnóza orgánových komplikací	164
Patologická biochemie sepse	164
Endokrinologie sepse	165
Energetická přeměna při sepsi	166
Přeměna aminokyselin a bílkovin	168
Elektrolytové hospodářství při sepsi	169
Sodík a draslík	169
Vápník a fosfát	169
Sepse a krevní srážlivost	170
Poruchy srážlivosti	170
Léčba poruch srážlivosti	170
Infekce a výživa	171
Malnutrice a imunokompetence	171
Infúze tukových emulzí a imunita	172
Léčba sepse	172
Přehled léčebných metod	172
Přívod tekutin a elektrolytů při sepsi	172
Klinická výživa septických nemocných	174
Energetická potřeba při sepsi	174
Přívod sacharidů	175
Tukové emulze	176
Léčba aminokyselinami	178
Plán parenterální výživy	179
Vliv selhávání orgánů na léčebnou výživu	179
Léčba glukózou, inzulinem a draslíkem při septickém šoku	181
„Metabolická resuscitace“	181
Obsah elektrolytů v antibiotikách	182
Literatura	184

Onkologická onemocnění

(G. Ollenschläger)	186
Infúzní léčba onkologických pacientů	186
Technické otázky	186
Speciální otázky vodního a elektrolytového hospodářství	187
Infúzní léčba při nefrotoxicke cytostáze	187
Malnutrice u onkologických pacientů	189
Důsledky malnutrice	193
Léčebná výživa onkologických pacientů	194
Základy	194
Indikace k léčebné výživě	194
Perorální a enterální léčebná výživa	194
Parenterální výživa	195
Léčebná výživa při agresivní onkologické terapii	195

Dlouhodobá umělá výživa onkologických pacientů	198
Literatura	198

Neurologická a psychiatrická onemocnění

(J. M. Hackl, E. Ruml)	200
Úvod	200
Nemocní se zastřeným vědomím a v kómatu	200
— akutní fáze	200
Monitorování kómatu	201
Patofyziologie akutních mozkových poruch	201
Edém mozku a jeho léčení	205
Tekutiny a elektrolyty	207
Léčebná výživa u komatózních nemocných	208
Prolongované kóma	210
Změny energetické přeměny	211
Stav výživy a léčebná výživa	212
Tetanus	215
Poruchy látkové přeměny při tetanu	215
Léčebná výživa při tetanu	215
Lucidní neurologický pacient	216
Onemocnění centrálního nervového systému	216
Onemocnění svalstva	217
Léčebná výživa lucidních pacientů	217
Psychiatrická onemocnění	219
Indikace léčebné výživy	219
Akutní psychózy	220
Mentální anorexie	220
Alkoholový abúzus a jiné závislosti	221
Literatura	223

Geriatrický pacient

(J. M. Hackl)	225
Úvod	225
Specifické změny vodního a elektrolytového hospodářství	225
Vodní hospodářství	225
Změny sodíku	227
Změny draslíku a ostatních elektrolytů	227
Specifické změny látkové přeměny	228
Energie	228
Živiny	229
Literatura	231

Seznam zkratek	232
Věcný rejstřík	235